

Dvadsaťosemročná Jana Görcsová je povoláním zdravotná sestra, ktorá pracuje na chirurgii. Dobre vie, čo znamená, keď lekári opatrne hovoria o prognózach ďalšieho vývoja. Vie, že keď lekár povie, že urobili všetko, čo je v ich silách, naozaj to urobili. A ostáva už len čakať. A prosíť, aby to drobné teličko vydržalo. A pritom toto všetko maličkému Sebastiánovi spôsobil vírus, ktorý u dospelých či u zdravých detí spôsobí obyčajnú sezónnu nádchu.

Pýtal sa skôr

„Sebastián sa narodil v 33. týždni a mal iba 2010 gramov,“ hovorí mamička Jana. Sedíme u nej v obývačke vo vidieckom domčeku pár kilometrov od Bratislavy. Dnes je z nej šťastná matka, ale celú zimu a jar tohto roku sa bála. „Veľmi sme si želali dieťa, no ja som od začiatku mala problémy s vysokým tlakom. A od 24. týždňa som musela ležať v nemocnici.“ Janin partner je tiež zdravotník, ošetrovateľ. Obaja sa s kom-

plikáciami a rizikovými prípadmi stretávajú denne v práci. A odrazu sa oni, ktorí pomáhajú zachraňovať životy, dostali do situácie, že sa museli spoľahnúť na lekárov a ich správnu voľbu. „V 33. týždni mi odtiekla plodová voda a začal sa spontánny pôrod. Aj keď som ležala v nemocnici, museli okamžite zabezpečiť aj prevozový tím z novorodeneckého. Lekári očakávali komplikácie. Sebastián mal po pôrode vážne problémy s dýchaním a museli ho oživovať.“ Previezli ho na jednotku intenzívnej starostlivosti,

Malý Sebastián sa narodil o dva mesiace skôr a bol na tom zle, lebo s každým nadýchnutím bojoval o život.

✓ Druhá ŠANCA

V posledných rokoch sa na Slovensku rodi asi päťtisíc detí predčasne, teda skôr ako v 38. týždni. Môže za to stres súčasnosti?

tam bol päť dní v inkubátore a až potom začal spontánne dýchať. Postupne sa stabilizoval a trvalo takmer mesiac, kým pribral na 2 200 gramov. Až potom malého Sebastiána prepustili domov. Našťastie, všetky výsledky ďalších vyšetrení boli v poriadku, a tak mesiac po pôrode mohla ísť Jana aj so synom domov.

Dýcha? Nedýcha?

Prešiel týždeň, čo prišiel Sebastián z pôrodnice, keď začal doma ťažko dýchať a kašľať. Ošetrojúci lekár povedal, že to môže byť zápal priedušiek, no na nedostatočne vyvinutom dýchacom aparáte nastala vážna komplikácia. Jane sa Sebastiánovo správanie nepáčilo, bol úplne apatický, nič nechcel jesť. Vyzeral ako handrová bábika. „Večer bol u nás ešte lekár, dali sme ho spať, ale monitor dychu nám každú chvíľu pípal, malý dýchal veľmi prerušovane a my sme vedeli, že niečo nie je

v poriadku,“ opisuje dramatickú situáciu. „Zobrali sme ho v noci na pohotovosť na bratislavské Kramáre. A lekárka v službe rozhodla, že máme zostať v nemocnici. Poslali nás na chodbu, kým pripravujú papiere, no syn odrazu prudko očervenal a prestal dýchať. Okamžite ho začali oživovať, zavolali na ARO a začal sa boj o život.“ Rozhodovali minúty, Sebastián museli napojiť na dýchací prístroj, pretože zlyhával a hrozilo najhoršie.

Na prístroji, ktorý za neho dýchal, bol dva týždne, nasadili mu antibiotiká a prvých desať dní boli jeho šance na prežitie vážne ohrozené. V tom čase sa Janka bála každého telefonátu, pretože ani lekári nevedeli, ako to dopadne. „Človek sa veľmi bojí, niekedy sme museli myslieť aj na najhoršie, ale verili sme Sebastiánovi, že to zvládne. Verili sme, že je bojovník,“ hovorí Jana. „Ten prvý týždeň bol ťažký,“ dopĺňa svoju partnerku Peter, ktorý vyzerá ako pohodový muž, čo sa len tak hocičoho nezľakne. Ale strach o syna bol veľký. „Keď sme sa pýtali lekárov, ako je na tom, nikto nevedel povedať, ako to dopadne. Nikto nám nechcel dať istotu.“

**BOŽSKÁ CHUŤ OBOHATENÁ
O VITAMÍNY ODOŽENIE ÚNAVY
A VYČERPANIE.**

vitamín B-komplex

B3

B5

B6

B12

Jedna fľaša doplní
dennú dávku vitamínu B.

Jana o tom vie svoje, veď sama s pacientmi pracuje. „Stále to bolo 50 na 50. Ako zdravotná sestra rozumiem tomu, keď lekár nechce dať jasnú odpoveď. Vtedy je jasné, že ide naozaj o veľa, že ide o život. A že musíme veriť, že lekári urobia všetko, čo je v ich silách, pre záchranu. Aj nám lekári povedali – my mu

pal horných a dolných dýchacích ciest. Sprevdza ho mierne zvýšená teplota, výtok z nosa, mierna únava a ďalšie známe príznaky vírusového ochorenia dýchacích orgánov. Inak povedané – je to bežný vírus, ktorý spôsobuje v podstate nevinnú virózu a nádchu,“ hovorí

doktorka Jaroslava Orosová, primárka Kliniky detskej pneumológie a ftizeológie Slovenskej zdravotníckej univerzity a Univerzitnej nemocnice v Podunajských Biskupiciach. K nej sa Sebastián dostal, keď bol z najhoršieho vonku, pretože rodičia

zistili, že práve doktorka Orosová sa RSV vírusom dlhodobo venuje. „Oveľa horšie sú na tom predčasne narodené deti ako malý Sebastián. Ak sa dieťa narodí skôr ako v 37. týždni, zväčša nemá dostatočne vyvinuté pľúca, imunitný systém, srdcovo-cievny systém. Potrebuje pomôcť, aby prežilo.“

Súčasná medicína predčasniatka dokáže zachrániť, ale to, čo dieťa nedostáva v prirodzenom prostredí tela matky, nahrádza prístrojmi a liekmi. „Dieťa, ktoré sa narodilo skôr, má nezrelú imunitu a oslabenú schopnosť brániť sa infekciám. Okrem toho, že dieťa ochorie a vírus vyvolá zápal pľúc či zápal prieduš-

ničiek, choroba zároveň akoby zastavila jeho vývoj práve v čase, keď sa ráta každý deň,“ upozorňuje odborníčka. „RSV môže poškodiť dýchací aparát tak, že po vyliečení z tejto infekcie bude mať dieťa v ďalšom živote ťažkosti s dýchaním a môže trpieť chronickými dýchacími ťažkosťami. Proti RSV pomáha výrazne najmä dodržiavanie hygienických zásad a tiež imunoprofylaxia, ktorá dieťa na čas ochráni. Sebastián ju však nestihol dostať. Našťastie, podarilo sa ho zachrániť, prišiel k nám na pozorovanie a kyslíkovú terapiu. Dnes má takmer päť mesiacov a prospieva.“

Nebojíme sa

Sebastián je už poriadny chlapisko, veď váži vyše šesť kíl. „Je to naše prvé dieťa,“ hovorí Jana. „My sme sa na predčasne narodené dieťa pripravovali, pretože od počiatku som bola rizikovo tehotná. Vedela som, že nás čaká viac starostlivosti, viac návštev u lekára, ale nebála som sa, lebo aj ako zdravotná sestra viem, že deti v dobrých rukách prospievajú. Nepripúšťala som si, že by sa mohlo stať niečo zlé, a teraz na to najhoršie už nemyslím. S partnerom sa nebudeme báť ani ďalšieho tehotenstva,“ dodáva Jana s Petrom, ktorí za to, že Sebastián žije, vďačia lekárom a vlastnej duchaprítomnosti. **E**

Martin KASARDA
Foto archív, profimedia.sk

„Nepripúšťala som si, že by sa mohlo stať niečo zlé, a teraz na to najhoršie už nemyslím. S partnerom sa nebudeme báť ani ďalšieho tehotenstva,“ dodáva Jana.

môžeme pomôcť najlepšie, ako vieme, ale musí si to vybojovať sám.“

Po dvoch týždňoch dostal Sebastián druhú šancu na život. Začal dýchať bez pomoci prístroja.

Diagnóza: RSV

Lekári na Kramároch veľmi rýchlo zistili príčinu Sebastiánových problémov – respiračný syncytiálny vírus RSV. Znie to strašidelne? „RSV je vysokoinfekčný RNA vírus, s ktorým sa bežne môžeme stretnúť v populácii na celom svete. Vyvoláva infekciu dýchacích ciest a v prípade inak zdravého dospelého človeka alebo väčšieho dieťaťa spôsobuje zá-

